

Tecnologies: mitjà o fi? | Vicenç Devesa i Montserrat

L'alarma del mòbil ens desperta, escoltem música amb multitud d'aparells, treballem contínuament amb ordinador, contactem amb gent d'arreu del món ... No hi ha dubte que estem immersos en una societat tecnològica i que aquest fet afecta tots els àmbits de la nostra vida.

És cert que molts d'aquests avenços tecnològics poden contribuir a fer-nos més fàcil la vida de cada dia, i a la vegada poden ser una eina útil per ajudar a construir un món més just si aquests progressos es posen al servei d'aquest ideal. No obstant, aquests aparells esdevenen també un motiu més per a una cursa desenfrenada per molts d'obtenir el darrer model de certa marca, per estar sempre a l'última, malbaratant diners, mentre al nostre costat hi ha cada cop més gent que no té assegurats ni els recursos mínims. Per tant, moltes vegades aquests aparells tecnològics no són res més que despeses absolutament prescindibles, només explicables per mantenir una espiral consumista que no porta enlloc més que a la buidor constant.

Una part de l'ús de les noves tecnologies són també exemple de la buidor que molts arrosseguem en la nostra societat. Hi ha aplicacions d'Internet (les anomenades xarxes socials) en les quals es banalitzava el concepte d'amistat. Es parla de centenars de milers d'amics que

són capaços de creuar missatges per aquest canal i ni tan sols saludar-se quan es troben pel carrer. Si les tecnologies ens permeten posar-nos en contacte, però després això no es nota positivament en la vida de cada dia, difícilment podem considerar que contribueixin a aprofundir relacions de confiança, de germanor i d'amor. Una vegada més el problema no està en la tècnica, sinó en l'ús que en fem.

També cal tenir present que en aquest món ple de desigualtat, la tècnica pot esdevenir instrument de reducció d'aquesta desigualtat, però pot ser també una font d'increment d'aquesta desigualtat si impediem que les tecnologies per millorar la vida de les persones arribin arreu i a tothom. Així succeeix també amb els productes sanitaris, i amb les prioritats d'investigació en tots els àmbits. És la tria entre buscar el progrés de la humanitat o buscar el màxim benefici. No cal dir que ens aconsellaria el missatge evangèlic en aquesta elecció.

Els humans creem tecnologia. Aquesta tecnologia posada al servei de la justícia ajuda a construir el Regne de Déu; expropiada a mans d'uns pocs és un atemptat a la supervivència de la major part de l'espècie humana. Emprada amb criteri pot formar-nos personalment, usada per fugir de la realitat ens despersonalitza.

Foto Paré

full

DIOCESÀ

SOLSONA | VIC

Estem en camí | Teresa Medina Casanovas

Sortint d'una reunió de pares, tothom hi deia la seva. Una de les intervencions la vaig copsar com a curiosa i em va semblar molt encertada. Deia una mare que, quan disposava d'un escrit bonic, o un llibre per llegir, o un article interessant d'una revista o diari que podien ajudar els seus fills, feia servir un dossier penjat a la cuina –o en una de les dependències més visitades de la casa– i ho deixava allà uns quants dies sense dir res. Sempre trobava que l'havien llegit, a vegades fins i tot amb la resposta d'un dibuix, d'una cara somrient o d'un comentari a sota.

Ho vaig trobar enginyós, ja que, entre altres coses, l'educació comporta transmetre fets de la vida de cada dia, deixant anar el que a tu et serveix i forma part d'allò que creus, sense imposar res, per tal que potser un dia serveixi als nostres fills.

full diocesà | Solsona i Vic

DIRECTORS:

VIC: Josep Casals
Santa Maria 1, 08500 VIC
Tel. / Fax 93 885 07 09
Correu electrònic:
mitjans-comunicacio@bisbatvic.com
SOLSONA: Júlia Ayala
Plaça Palau 1, 25280 SOLSONA
Tel. 973 48 06 19
C/e: mitjans@bisbatsolsona.cat

EDICIÓ: Mitjans de Comunicació Social de cada Bisbat.

REDACCIÓ: Santa Maria, 1 - 08500 VIC

ADMINISTRACIÓ:

Rda. Camprodon 2, 08500 VIC
Tel. 93 889 14 78 / Fax 93 889 19 09

IMPRESSIÓ: Gràfiques Diac,
Ronda Camprodon 2, 08500 Vic

DIPÒSIT LEGAL: 14.355/60

Vitralls amb advocacions marianes

Els noms d'aquestes advocacions marianes es poden veure a la part alta de quatre vitralls, al temple de la Sagrada Família de Barcelona. Hi són representats els bisbats de Catalunya (quan es va fer la tria, només eren vuit) agrupats per parelles: Solsona/Barcelona i Vic/Girona. Del bisbat de Solsona, a les tres rodones més grans apareixen els noms de Claustre, Miracle i Queralt i, en sis dels dotze pètals de les quatre rosàcies semblants a la que veiem en la foto, els noms d'Aguda, Montalbà, Oms, L'ord, Falgars i P inós. Els noms d'advocacions del bisbat de Vic són la Gleva, Joncabella i Ripoll, a les rodones més grans, i els de Munts, Bortal, Bellmunt, Far, Cabrera i Montgrony, en els pètals.

Aquests noms ens porten a fer un recorregut per la geografia i, alhora, per la devoció mariana arrelada arreu. Cada poble, cada parròquia sent com a pròpia una o més advocacions marianes. Adjuntant-les totes esdevenen les denes d'un rosari immens. Els noms són diferents, però tots tenen en comú el mateix començament: «Mare de Déu». Amb aquest títol exaltem Maria en la seva grandesa sense oblidar mai de contemplar-la en la seva senzillesa de noia de poble, de persona propera a les necessitats de la gent, destinada per Déu a exercir en tot moment la seva missió maternal de mostrar-nos Jesús i conduir-nos cap a ell.

La Santíssima Trinitat | Cicle C

Lectura del llibre dels Proverbis (8,22-31)

Això diu la Saviesa de Déu: «De molt abans de començar les seves obres el Senyor m'infantà com a primícia de tot el que ha fet. He estat configurada des de sempre, des del començament, abans que la terra existís. No hi havia encara els oceans, no existien les fonts d'on brollen les aigües, i jo ja havia nascut. He nascut abans que les muntanyes, abans que fossin plantades les altures; encara no havia fet la terra ni els llacs, ni la massa terrosa dels continents; quan ell instal·lava la volta del cel, jo hi era, quan traçava el cercle de l'horitzó sobre els oceans, quan fixava allà dalt el cobricel dels núvols, quan contenia les fonts de l'oceà, quan posava límits al mar que no desobeeix les seves ordres, quan construïa els fonaments de la terra, jo era al seu costat com un deixeble preferit, feia les seves delícies cada dia, jugava contínuament a la seva presència, jugava per tota la terra i compartia amb els homes les meves delícies.»

Salm responsorial (Salm 8)

Senyor, sobirà nostre, que n'és de gloriós el vostre nom per tota la terra!

Quan miro al cel que han creat les mans vostres, / la lluna i els estels que hi heu posat. / Jo dic: Què és l'home, perquè us en recordeu? / Què és un mortal, perquè li doneu autoritat?

Gairebé l'heu igualat als àngels, / l'heu coronat de glòria i de prestigi, / l'heu fet rei de les coses que heu creat, / tot ho heu posat sota els seus peus.

Lectura de la de sant Pau als cristians de Roma (5,1-5)

Germans, ara que ja som justos, com a creients que som, estem en pau amb Déu, gràcies a Jesucrist, nostre Senyor. És per ell que la fe ens ha donat entrada a aquesta gràcia que posseïm tan en ferm, i és per ell que tenim la satisfacció d'esperar la glòria de Déu. Encara més: fins enmig de les proves, trobem motiu de satisfacció, perquè sabem que les proves ens fan constants en el sofriment, la constància obté l'aprovació de Déu, l'aprovació de Déu dona esperança, i l'esperança no pot defraudar ningú, després que Déu, donant-nos l'Esperit Sant, ha vessat en els nostres cors el seu amor.

Lectura de l'evangeli segons sant Joan (16,12-15)

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: «Encara tinc moltes coses per dir-vos, però ara seria per a vosaltres una càrrega massa pesada. Quan vindrà el Defensor l'Esperit de la veritat, us guiarà cap al coneixement de la veritat sencera, perquè ell no parlarà pel seu compte: dirà tot el que sentirà dir i us anunciarà l'esdevenidor. Ell em donarà glòria, perquè tot allò que anunciarà ho haurà rebut d'allò que és meu. Tot el que és del Pare és meu: per això dic que tot allò que us anunciarà, ho rep d'allò que és meu.»

L'evangeli d'avui | Joan Rius

«Tot allò que és del Pare és meu», s'atreveix a dir Jesús segons l'evangeli de sant Joan. ¿Ho pot dir qualsevol persona d'una altra, ni que sigui la més íntima? ¿Ho podien dir, en temps de patriarcat, els pares que no deixaven els seus béns als fills fins després de morir? ¿Ho poden dir els bancs i caixes, als clients buits de butxaca?

De la imatge de la Trinitat cristiana, els místics i visionaris n'han contemplat la comunió perfecta, de béns, de vida i d'acció, en la distinció de les persones.

És el gran somni del personalisme comunitari de tots els temps. És la gran utopia d'una societat que sigui regida del tot pel bé comú.

Per tal de donar a conèixer aquesta vida comunitària que es viu al si de Déu, Jesús de Natzaret, el Fill unigènit del Pare, va intentar crear una colla d'homes i dones que ho tinguessin tot en comú. Hi va deixar la pell. Després de Pentecosta, els deixebles ho van provar, moguts per l'Esperit del Ressuscitat.

En tota la història de l'Església, comunitats monàstiques, religioses i laicals, van rebent de l'Esperit Sant la capacitat de desposseïció i de pobresa imprescindibles. Són testimonis de la comunió trinitària enmig d'un món on encara regeix la llei de la selva.

Amb ells es fa realitat la promesa de Jesús.

Crònica de la visita pastoral a l'arxiprestat del Moianès (1)

Dimecres 27 de gener del 2010

La segona visita pastoral del senyor bisbe Romà Casanova a l'arxiprestat del Moianès començà el dimecres 27 de gener pregant en l'altar de Sant Bernat Calbó.

El nostre pastor va introduir-la amb aquestes paraules: «Aquesta eucaristia és l'inici de la segona visita pastoral que faré, si Déu vol, a les parròquies i comunitats de l'arxiprestat del Moianès. La visita pastoral, com ens deia el venerable papa Joan Pau II en un document sobre el ministeri dels bisbes, "és un autèntic temps de gràcia i moment especial, més encara, únic, per a l'encontre i el diàleg del bisbe amb els fidels" (*Pastores gregis*). I, per això mateix, cal que comenci aquesta nova etapa de la visita pastoral a la diòcesi pregant. Com sabeu, ho faig sempre acompanyat per tots vosaltres, que expresseu amb la vostra presència i amb la pregària comuna la vostra comunió i estima al vostre bisbe diocesà. La vostra caritat envers la persona del bisbe és expressió de l'estima a l'Església diocesana. Sou ben conscients del ministeri del bisbe, de la importància de la visita pastoral, i per això voleu pregar perquè la gràcia del Senyor acompanyi tots els actes de la nova visita pastoral per al bé de l'Església del Senyor.

«Aquesta visita pastoral a tota la diòcesi té com a patró sant Francesc Coll i Guitart, sacerdot dominic de la nostra diòcesi recentment canonitzat, que va exercir

el seu ministeri sacerdotal com a vicari a la parròquia de Moià. Ell ens recorda que cal que el foc de l'amor de Crist cremi en els nostres cors, per a poder encendre aquest mateix amor en el cor dels nostres germans. En aquesta capella, on reposen les restes de sant Bernat Calbó, inici, com ho feia el venerable bisbe Josep Torras i Bages, aquesta segona visita pastoral a l'arxiprestat del Moianès.»

Diumenge 31 de gener

La primera parròquia visitada fou Sant Vicenç de Riells del Fai. Malgrat el dia tapat i plujós, uns ametllers florits, sota l'església, ens donaven una agradable benvinguda. El rector, Mn. Jordi Rosich, ens obria les portes i presentava el bisbe a la gent.

Després de posar-se el bisbe al confessional mentre es feia catequesi sobre el Pla Diocesà de Pastoral *Sigueu sants*, s'inicià la missa estacional, que fou ben participada. Encara que «cap profeta no és ben rebut al seu poble» (Lc 4,29), el bisbe exhorà a confiar en Déu. Perquè sempre ens diu: «Jo seré al teu costat per alliberar-te» (Jr 4,19), com deia la primera lectura.

Es concloué amb l'adoració al Santíssim. Per cert, la custòdia de Riells és una meravellosa obra d'orfebreria, de les millors que he vist.

I, abans de tornar cap a Vic, el bisbe visità una malalta a la seva llar.

Pròximes jornades sobre «L'islam de casa nostra: eines per a professionals del món educatiu i sanitari»

Tindran lloc els dies 29 i 30 de juny organitzades per l'Institut Superior de Ciències Religioses de Vic dins el marc de les activitats de la Universitat d'Estiu de Vic. Van adreçades a professionals i estudiants del món sanitari i educatiu i altres persones interessades per aquesta temàtica. La durada serà de quinze hores presencials més cinc hores de treball personal (amb reconeixement de dos crèdits UVic o un crèdit ECTS). Les classes s'impartiran al Seminari, a les aules de l'Institut Superior de Ciències Religioses. La matrícula cal fer-la a la secretaria de la UVic. Per a consultar el programa detallat i la resta d'informació: <http://www.uvic.cat/activitat/50>.

No, no me'n vaig de l'Església

És un text que circula per internet en forma de «power point». Ha estat manllevat a un escriptor italià que anys enrere va tenir molta acceptació i que, si consultem les edicions dels seus llibres – a més de dues biografies recents –, es pot dir que en continua tenint: Carlo Carretto (Alessandria, 1910 – Spello, 1988). El seu testimoni, doncs, manté una permanent actualitat.

Que n'ets de discutible, Església, i, malgrat tot, com t'estimo! Com m'has fet patir, i, malgrat tot, com necesito la teva presència! M'has escandalitzat molt, i, malgrat tot, m'has fet comprendre la santedat. No he vist en el món res de més obscurantista, més compromès, més fals, i no he tocat res de més pur, més generós, més bonic...

Sovint m'ha passat pel cap de tancar a casa teva la porta de la meva ànima i sovint he demanat de poder morir entre els teus braços segurs. No, no puc deslliurar-me de tu perquè sóc tu, àdhuc essent del tot tu. I a més: On aniria? A construir-ne una altra?

Però no podria construir-la sinó amb els mateixos defectes, amb els meus que porto dintre. I si la construeixo, serà la meva Església i no pas la de Crist.

Sóc prou gran per a comprendre que no sóc pas millor que els altres. Aquí rau el misteri de l'Església de Crist, veritable misteri impenetrable. Té el poder de donar

me la santedat i tota ella és formada, del primer al darrer per pecadors, i... quins pecadors!

Té la fe omnipotent i invencible de renovar el misteri eucarístic, i és composta per homes febles que estan perplexos i es debaten cada dia contra la temptació de perdre la fe. Porta un missatge de pura transparència, i està encarnada en una massa bruta, com és de brut el món. Parla de la dolcesa del seu Mestre, de la seva no-violència, i en la història ha enviat exèrcits a destruir infidels i a torturar heretges. Transmet un missatge de pobresa evangèlica, i busca diners i aliances amb els poderosos...

No, no me'n vaig d'aquesta Església fundada sobre una pedra tan dèbil, perquè en fundaria una altra sobre una altra pedra més dèbil, que sóc jo...

Però, a més a més, què compten les pedres? El que compta de debò és la promesa de Crist, el ciment que uneix les pedres, és a dir, l'Esperit Sant. Només l'Esperit Sant és capaç d'edificar l'Església amb unes pedres mal tallades, com som nosaltres. Només l'Esperit Sant pot mantenir-nos units, malgrat la força centrífuga i disgregadora del nostre il·limitat orgull. Aquí hi ha realment el misteri més gran de l'Església, que jo refusaria si tancava el meu cor al germà enemic o m'erigia en jutge de l'assemblea dels fills de Déu.

I aquí hi ha el misteri: en el fons, jo sóc aquesta massa de bé i de mal, de grandesa i de misèria, de santedat i de pecat que defineix l'Església.

El sant de la setmana | Sant Carles Luanga i companys màrtirs (†1886) | X.B.

La societat dels Pares Blancs va impulsar la primitiva comunitat cristiana d'Uganda. El líder catòlic era Josep Mkasa, el qual va queixar-se davant el rei tirànic i abusador d'homes Mwanga pel crim contra un missioner protestant. El rei també el va fer matar, i la víctima –abans que li tallessin el cap– exclamà: «Un cristià que lliura la seva vida a Déu no té por de morir.» Després d'uns mesos de calma, el rei luxuriós va preguntar de què venia el distanciament d'alguns homes envers els seus desitjos, i es va assabentar que freqüentaven els catòlics, liderats per Carles Luanga. El rei irat va reunir tota la seva cort i va separar els cristians dels no cristians amb l'expressió «els qui resen i els qui no resen», i els va condemnar tots a mort. Tretze catòlics i onze protestants moriren

cremats, però probablement n'hi hagué més. Ara bé, l'Església no s'acabà pas, a Uganda, i, mort el rei Mwanga, els Pares Blancs trobaren cinc-cents cristians i un miler de catecúmens esperant el baptisme.

Àfrica és un «pulmó espiritual», en expressió de Benet XVI, per a un Occident en crisi de fe. Tant de bo que tinguem sempre presents aquells germans –llunyans en la distància, propers pels mitjans de comunicació– que pateixen en molts casos una gran pobresa.

La seva festa és el 3 juny.

Contemplació de Déu | Romà Casanova, bisbe de Vic

Diu sant Ireneu: «La glòria de Déu és l'home que viu, i la vida de l'home és la visió de Déu» (Adversus haereses, IV, 20, 7). En el cor de tota persona humana hi ha el desig de viure, i de viure amb plenitud. De vegades, alguns ens volen fer pensar que ha estat aquest mateix desig de vida plena el qui ha creat la idea de Déu. Però pensar això seria semblant a l'afirmació inconsistent de dir que ha estat la set de l'home la que ha creat l'aigua. El cor de l'home té set de vida i vida plena perquè Déu l'ha creat per a ell. *Tot jo tinc set de vós, per vós es desvia el meu cor com terra eixuta, assedegada, sense aigua* (Sl 63,2).

La solemnitat de la Santíssima Trinitat ens convida a contemplar el misteri de Déu en la seva realitat més pregona de comunió. La fe cristiana ens porta a la veritat de Déu, que, no solament estima, sinó que en la seva essència més íntima és Amor. La revelació cristiana afirma sense cap reança: *Déu és amor* (1Jn 4,8.16). La vida íntima de Déu és vida d'amor trinitari: el Pare, el Fill i l'Esperit Sant. Afirmem en la nostra fe la Unitat indivisible en la Trinitat i la Trinitat en la Unitat.

El misteri d'amor immens, inesgotable que ens manifesta que Déu és el «Totalment Altre», és el misteri que hem d'adorar en la seva grandesa i

que hem de contemplar com a font de vida plena. Tota la nostra vida és immersida en el misteri d'amor de Déu Trinitat, que ens ha creat, redimit i santificat.

En el si de l'Església el Senyor suscita en el cor d'alguns dels seus membres el carisma de la vida contemplativa. Aquests són els religiosos presents en els monestirs, que amb varietat de carismes viuen el do del lliurament de tot cor a l'experiència fonamental cristiana de viure ja ara en la fe el que serà la plenitud de la vida: contemplar eternament l'amor de Déu.

A la nostra diòcesi tenim el gran do de religioses contemplatives en el carisma dominicà, carmelità, adoratriu, franciscà i cistercenc. La seva vida fidel al do rebut és un gran bé per a tota la diòcesi. La seva vida «amagada» en Crist és fecunditat en l'acció evangelitzadora, pastoral i caritativa de l'Església. La seva vida «amagada» en el cor de l'Església es converteix per a nosaltres en un testimoni del que és essencial: *Maria ha escollit la millor part, i no li serà pas presa* (Lc 10,42). Els contemplatius són en l'Església i en el món «sentinelles del demà», perquè ens anuncien amb la seva vida el demà a què som tots cridats per gràcia i misericòrdia de Déu: contemplar Déu eternament.

Agenda litúrgica de la setmana

30 □ **Diumenge de la Santíssima**

Trinitat / Cicle C. Sant Ferran III el Sant (†1252). Santa Joana d'Arc, verge (†1431). Beat Pere Tarrés, metge i prevere (†1950).

Lectures: Proverbis 8,22-31 / Salm 8 / Romans 5,1-5 / Joan 16,12-15

Litúrgia de les hores: Setmana II
31 □ **Dilluns.** La Visitació de la Mare de Déu. Santa Amèlia, verge (s. VII?). Santa Petronella, verge (s. I).

Lectures: Sofonies 3,14-18a / Salm Isaïes 12,2-3.4bcd / Lluç 1,39-56

1 ■ **Dimarts.** Sant Justí, màrtir (s. II).

Lectures: 2Pere 3,12-15a.17-18 / Salm 89 / Marc 12,13-17

2 ■ **Dimecres.** Sant Marcel·lí i sant Pere, màrtirs (†303).

Lectures: 2Timoteu 1,1-3.6-12 / Salm 122 / Marc 12,18-27

3 ■ **Dijous.** Sant Carles Luanga i companys, màrtirs (†1886). Santa Clotilde, reina (†545).

Lectures: 2Timoteu 2,8-15 / Salm 24 / Marc 12,28b-34

4 ■ **Divendres.** Sant Francesc de Caracciolo, prevere (†1608). Santes

Noemí i Rut.

Lectures: 2Timoteu 3,10-17 / Salm 118 / Marc 12,35-37

5 ■ **Dissabte.** Sant Bonifaci, màrtir (680-754).

Lectures: 2Timoteu 4,1-8 / Salm 70 / Marc 12,38-44

6 □ **Diumenge del Cos i Sang de Crist / Cicle C.** Sant Norbert, arquebisbe (†1134). Beat Josep M. Peris Polo, prevere i màrtir (†1936).
Lectures: Gènesi 14,18-20 / Salm 109 / 1Corintis 11,23-26 / Lluç 9,11b-17

Beat Josep Tous: model de compromís i fidelitat | Fra Valentí Serra de Manresa*

El nostre Full va dedicar-li les pàgines centrals del passat 11 d'abril. Beatificat poc després, el 25 d'abril, a la basílica de Santa Maria del Mar de Barcelona, en el marc d'una solemne concelebració presidida pel cardenal Tarcisio Bertone, secretari d'Estat del Vaticà, evoquem novament la seva figura. Algunes dades us seran conegudes, d'altres tenen la seva novetat.

Josep Tous i Soler nasqué a la població d'Igualada el dia 31 de març de 1811. Ingressà als caputxins en el convent de Santa Eulàlia de Sarrià el dia 18 de febrer de 1827. Uns anys després, en 1831, el seguí també en la mateixa vocació franciscano-caputxina el seu germà petit, Joan, que l'any 1866 morí a les missions de Venèçuela amb el nom de religiós de fra Nicolau d'Igualada.

1. L'impacte de l'exclaustració

Josep Tous, amb el nom de religiós de fra Josep d'Igualada, cursà la carrera eclesiàstica a redós dels convents caputxins situats en les poblacions de Calella-Pineda (dit de «Dues Viles»), Girona, Valls i Vilanova de Cubelles. Rebé l'orde del presbiterat a la capella del palau episcopal de Barcelona el dia 24 de maig de 1834 de mans del bisbe Pedro Martínez. Poc després vindrien els decrets d'exclaustració del juliol de 1835, promoguts pel govern de Mendizábal en una societat que havia començat un procés de descristianització. En aquesta circumstància tan adversa per a la vida religiosa, Josep Tous fou expulsat del convent barceloní de Santa Madrona (situat a la Rambla, on ara hi ha la plaça Reial), i hagué de compartir amb els seus germans de comunitat, i altres religiosos de Barcelona, l'empresonament a les Drassanes i al castell de Montjuïc, en un clima de gran incertesa mentre planaven forts interrogants sobre el futur immediat dels frares i monjos que havien estat forçats a l'exclaustració per una injusta disposició governamental. En aquests temps tan incerts el P. Tous fou fidel i perseverant, bo i mantenint la fe i confiança en Déu.

Acabat el temps de detenció a Montjuïc, l'agost de 1835 el P. Tous obtenia un passaport que li permetia de sortir a l'estranger. Pel setembre anà a Perpinyà i a Montpeller i, després de sojornar en diversos convents caputxins de França i d'Itàlia, romangué un temps a Garesio (al nord d'Itàlia). Des de l'agost de 1836 fins al febrer de 1837 s'establí a Chambéry. Després passà un temps a Marsella i, un cop aconseguit la patent de

predicador, fixà en 1838 la seva residència a Tolosa de Llenguadoc, on féu de capellà de les monges benedictines. Allí romangué fins a l'any 1843, quan optà per tornar a Catalunya.

A Barcelona posà la seva residència habitual al carrer de Tantarantana i col·laborà pastoralment, com a beneficiat, amb la parròquia de Santa Maria del Mar. Poc després, Josep Tous exercí com a vicari a Esparreguera (1845-1848) i, finalment, fou adscrit a la parròquia barcelonina de Sant Francesc de Paula, residint al carrer de les Basses de Sant Pere.

La fama de la seva virtut anava creixent entre aquells que el tractaven, car descobrien en el P. Tous un sacerdot de gran fidelitat, disposat al servei; un eclesiàstic discret i humil, marcat per una gran pietat que havia començat a forjar en el noviciat dels caputxins de Santa Eulàlia de Sarrià.

2. Fundador de les caputxines de la Divina Pastora

Tot i les dificultats del temps d'exclaustració, Josep Tous visqué sempre com a religiós caputxí, renuncià a les comoditats i privadament practicava totes les observances que formaven part del seu compromís de vida. En aquest sentit, maldà per tal que també les seves monges visquessin semblantment la vida franciscana segons la tradició caputxina.

El dia 27 de maig de 1850, amb el beneplàcit del bisbe de Vic, Lluçà Casadevall, el P. Josep Tous fundà a la població de Ripoll l'Institut de Terciàries Caputxines de la Divina Pastora (actualment, Caputxines de la Mare del Diví Pastor), dedicades a la formació cristiana dels infants.

La vida i expansió de les primeres caputxines (Isabel Jubal, Marta Suñol, Remei Palos i Maria Anna Mogas) ha estat àmpliament estudiada pels reverends Ernest Ros Leconte i Ernest Zaragoza Pascual, amb documentats i rigorosos estudis històrics que repassen la irradiació de les primeres caputxines del P. Tous a les poblacions de Capellades, Ciempozuelos, Sant Quirze de Besora, Igualada..

A través d'aquests estudis històrics avui podem saber que Josep Tous esmerçà tota mena d'esforços en la consolidació d'aquesta nova congregació, que fundà en temps molt difícils; uns esforços que mantingué tenaçment fins al mateix moment de la seva mort (ocorreguda en olor de santedat el dia 27 de febrer de 1871), mentre celebrava la missa per a les monges i alumnes del col·legi del carrer Jonqueres de Barcelona.

L'any 1865 el P. Josep Tous acceptà, a petició del bisbe de Daulia, Josep Benet Serra, una fundació de caputxines de la Divina Pastora a la població madrilenya de Ciempozuelos. Hi foren destinades quatre religioses, encapçalades per Maria Anna Mogas (beatificada el 6 d'octubre de 1996), una gran dona de sensibilitat molt privilegiada però que no acabava de lligar amb l'ideari de les caputxines del P. Tous. El juliol de 1872, les religioses de Ciempozuelos, allunyades del fundador i dedicades a unes tasques que no harmonitzaven prou amb l'esperit fundacional, acabarien estructurant-se, sota el guiatge de la mare Mogas, en una nova congregació, anomenada «Franciscanes de la Divina Pastora», tal com ha estat excel·lentment investigat per l'historiador i acadèmic Ernest Zaragoza Pascual.

Aquesta primera expansió de l'Institut, que no arribà a reeixir, fou una dura prova per al caputxí Josep Tous, el qual en el seu cor sacerdotal hagué de sofrir, en un silenci oblatiu, el fracàs de la fundació madrilenya, bo i manifestant que «encara que tot sigui fosc, cal ser fidel a Déu i fidel als homes».

3. La projecció espiritual del P. Tous

La formació espiritual, d'encuny franciscà, que des de l'any 1827 el P. Josep Tous adquirí a redós del noviciat que els frares caputxins tenien al «Desert de Santa Eulàlia», a Sarrià, marcà amb pregonesa la seva consagració religiosa i posterior dedicació sacerdotal. El P. Tous passà els anys difícils de l'exclaustració propagant des de la predicació els continguts de l'ideari franciscà: la Pau i el Bé.

La peculiar sensibilitat de fra Josep d'Igualada envers els més febles i desatesos de la Catalunya del segle XIX el conduí a establir l'any 1850 a la població de Ripoll les primeres caputxines «de la Divina Pastora», dedicades a la instrucció cristiana dels infants, en el marc d'una societat que ja havia inaugurat un fort procés de descristianització.

No és pas que el P. Tous tingués el propòsit de fundar un institut religiós innovador; es limità a adequar la Regla de Santa Clara i les Constitucions caputxines de la beata barcelonina Maria Àngela Astorch (1592-1665) a una nova generació de religioses caputxines que, unint la contemplació a l'acció apostòlica, haurien de dedicar-se de ple a la formació cristiana de la mainada. Aquesta genial intuïció del P. Tous té una gran pervivència en la vida i apostolat de les religioses que ell fundà.

4. Josep Tous en l'any jubilar sacerdotal

En aquest any jubilar sacerdotal, viscut eclesialment arreu del món, cal assenyalar que el nou beat Josep Tous visqué plenament, i amb un gran compromís de fidelitat, el seu sacerdocí. En la darrera etapa de la seva vida cada dia celebrava la santa missa a dos quarts de vuit del matí a la capella del col·legi que les religioses «Terciàries Caputxines de la Divina Pastora» regien en el núm. 1 del carrer Jonqueres de Barcelona. Les dificultats de consolidació i primera expansió de l'institut religiós que el P. Tous havia fundat en 1850 li causaven una sol·lícita preocupació. Només el Crist pobre, humil i crucificat, amb qui diàriament s'associava en el Sant Sacrifici, donava serenor i pau en el seu sensible cor sacerdotal, tan afinat en el do de discerniment i consell, i tan ple de bondat.

El P. Tous vivia tothora molt atent a la presència de Déu, a qui servia i estimava amb exquisida fidelitat. La vida i obra del P. Tous la veiem bellament afaïonada per una gran bondat i, sobretot, segellada per una indeclinable fidelitat al carisma franciscà i a la tradició caputxina, tal com posà en relleu seu bon amic el P. Josep d'Alpens (un popularíssim caputxí que apareix en algunes de les obres de Salvador Espriu). Josep d'Alpens manifestà que el P. Tous «era un religiós escrupolosament observant de les santes regles que havia professat» i que, «malgrat la seva exclaustració, vivia com si estigués en el claustre», una vida de recolliment i d'austeritat.

La peculiar sensibilitat i esperit de servei de Josep Tous ha estat glossada per la germana Trinitat Peiró, caputxina de la Mare del Diví Pastor, estudiosa de la projecció espiritual del nou beat Josep Tous i una gran animadora del seu procés de beatificació. Aquesta religiosa ha escrit que, ja des del temps del noviciat, la vida religiosa i sacerdotal de Josep Tous es distingí per una exquisida fidelitat a la vocació manifestada per una donació, constant i generosa, a l'estudi i a l'oració.

L'Església ha vist en el caputxí Josep Tous un model de perseverança a imitar, un testimoni de fidelitat, car en les circumstàncies més adverses es mantingué tothora fidel a Déu i als germans, des d'un compromís al sacerdocí, en bona part dedicat a «vessar en els cors encara tendres dels infants els sants i devots afectes que Déu ens comunica a través de l'oració». Que el nou beat ajudi la nostra Església de Vic amb la seva poderosa intercessió!

* Arxiver dels caputxins de Catalunya